

Fribourg, Schweiz, 26.02.26

Έρθε το όγδοο εγγονάκι!

Das achte Enkelkind ist da!

Le huitième petit-enfant est arrivé !

Οι νέες τεχνολογίες ως μια ευκαιρία για την ενίσχυση της δημοκρατίας. Die neuen Technologien als Chance zur Stärkung der Demokratie betrachten.

Konstantin Karras

Αγαπητέ καθηγητά Δρ Βασίλειε Φθενάκη,
αγαπητέ καθηγητά Δρ Μιχάλη Δαμανάκη,

Η ΕΕΕΔ.ΒΒ έχει ήδη διοργανώσει δύο επιστημονικές ημερίδες. Η παιδεία και η δημοκρατία ήταν το θέμα της πρώτης, η τεχνητή νοημοσύνη το θέμα της δεύτερης. Στην τρίτη διάσκεψη θα ασχοληθούμε με το ενδιαφέρον θέμα της γενετικής από τον τομέα του δικού μου επιστημονικού πεδίου. Υποθέτω ότι αυτοί οι τέσσερις τομείς γνώσης θα απασχολήσουν πολύ την ανθρωπότητα στο μέλλον. Η τεχνητή νοημοσύνη έχει ηλικία μικρότερη των τριών ετών και όμως έχει ήδη κατακτήσει ολόκληρο τον κόσμο. Η γενετική αποτελεί πραγματική επιστήμη μόλις από το 2003. Μέσα σε αυτό το σύντομο χρονικό διάστημα αποκαλύφθηκε όλη η γνώση για την προέλευση της ζωής και την εξέλιξή της σε όλα αθτά τα δισεκατομμύρια χρόνια - η εξέλιξη. Οι γνώσεις αυτές συμπληρώνονται και βελτιώνονται καθημερινά με νέα ευρήματα.

Η ζωή δημιουργήθηκε πριν από 3,8 δισεκατομμύρια χρόνια. Η πρώτη μορφή ζωής ήταν μια αλυσίδα 355 γονιδίων. Σήμερα, οι άνθρωποι διαθέτουν περίπου 30.000 γονίδια. Το τι συνέβη σε όλα αυτά τα δισεκατομμύρια χρόνια από τότε είναι αποθηκευμένο στα γονίδιά μας και μπορεί να διαβαστεί από τους ειδικούς.

Μόλις τελείωσα την ανάγνωση του νέου βιβλίου «Το μεγάλο βιβλίο της εξέλιξης» του Ρίτσαρντ Ντόκινς. Μια ημερίδα για τη γενετική είναι επίσης μία ημερίδα για την εξέλιξη. Οι συμμετέχοντες θα πρέπει να είναι καλά προετοιμασμένοι. Γι' αυτό προτείνω να ασχοληθούμε με το θέμα της «Γενετικής» το επόμενο έτος.

Φέτος, θα ήθελα να συζητήσω μαζί σας κατά πόσο οι νέες τεχνολογίες μας προσφέρουν πιο αποτελεσματικές προσεγγίσεις για την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας και του ελληνικού πολιτισμού από τη μία πλευρά και την ένωση των Ελλήνων της διασποράς από την άλλη.

Μια από τις μεγαλύτερες ανησυχίες των Ελλήνων της διασποράς είναι ότι τα παιδιά τους εγκαταλείπουν εντελώς τον ευρύτερο ελληνικό πολιτιστικό χώρο. Το γεγονός αυτό δεν μπορεί να αμφισβητηθεί. Όπως όλοι γνωρίζουμε, η ενσωμάτωση ακολουθείται από την αφομοίωση. Φεύγουν τα παιδιά μας από τον ελληνικό πολιτιστικό κύκλο; Και αν ναι, με ποιον τρόπο μπορούν να μην εγκαταλείψουν την ελληνική κουλτούρα παρά την καλή ενσωμάτωση; Πρέπει να μάθουν την ελληνική γλώσσα ή μάλλον να διαβάζουν Πλάτωνα; Όπως κάνουν όλοι οι μη Έλληνες; Μπορούν οι νέες τεχνολογίες να βοηθήσουν εδώ; Ερωτήσεις επί ερωτήσεων.

Ερωτήματα που μόνο εσείς οι δύο, αγαπητέ Βασίλη και αγαπητέ Μιχάλη, μπορείτε να απαντήσετε.

Μιλάμε για 1,2 εκατομμύρια Ελληνόπουλα διασκορπισμένα σε όλο τον κόσμο. Αν βρούμε μια λύση, αυτή θα μπορούσε να μεταφερθεί και σε άλλες εθνικότητες.

Βασικά, θα ήθελα να κάνω μια πρόταση να συζητήσουμε νέες μορφές συνεργασίας μεταξύ όλων των Ελλήνων της διασποράς. Το ελληνικό κράτος δεν είναι σε θέση να κάνει πράξη το άρθρο 108 του ελληνικού συντάγματος. Έχει τόσα πολλά δικά του προβλήματα να λύσει. Και παρά τις νέες τεχνολογίες που φέρνουν τους ανθρώπους πιο κοντά, εμείς είμαστε πολύ μακριά γι' αυτό. Το ελληνικό κράτος θα πρέπει πρώτα να διορθώσει το δημοκρατικό του έλλειμμα, τη χαμηλή συμμετοχή των ψηφοφόρων του 50%, τη διαφθορά, το δικαστικό σύστημα, το σύστημα υγείας, το εκπαιδευτικό σύστημα κ.ο.κ. Εμείς οι Έλληνες του εξωτερικού θα μπορούσαμε να βοηθήσουμε σε αυτό. Από τη στιγμή που αυτό είναι επιθυμητό.

Το αίτημα της ΟΕΚ για Υπουργείο Απόδημου Ελληνισμού, που υπάρχει εδώ και 50 χρόνια, οι προσπάθειες επανεκκίνησης του ΣΑΕ, που διαρκούν πάνω από 20 χρόνια, και το αίτημα για κοινοβουλευτικές έδρες της διασποράς στο ελληνικό κοινοβούλιο αγνοήθηκαν. Ωστόσο, στις 24 Φεβρουαρίου 2026 συνεδρίασε στην Αθήνα η κοινοβουλευτική επιτροπή για τον Απόδημο Ελληνισμό και φαίνεται ότι υπήρξαν θετικές εξελίξεις. Πάντως, η προηγούμενη εμπειρία μου με το ελληνικό κράτος δεν μου δίνει καμία ελπίδα.

Πως είναι δυνατόν όμως να ενωθούν οι Έλληνες του εξωτερικού χωρίς ένα κεντρικό συντονιστικό κέντρο; Υπολογίζεται ότι στη Γερμανία ζουν 600.000 άτομα με ελληνικές ρίζες. Εκπροσωπούνται πολιτικά κυρίως από την ΟΕΚ. Στη Στουτγάρδη υπάρχουν περίπου 20.000 και εκπροσωπούμαστε από την ελληνική κοινότητα. Τουλάχιστον έτσι γινόταν παλαιότερα.

Μετά την οικονομική κρίση, το ενδιαφέρον των Ελλήνων που ζουν στη Γερμανία να οργανωθούν σε μια κοινότητα έχει πέσει σχεδόν στο μηδέν. Οι ελληνικές πολιτικές κοινότητες, σε αντίθεση με τις ελληνορθόδοξες κοινότητες, είναι ανεπαρκώς οργανωμένες και δεν έχουν τα οικονομικά μέσα για να προσφέρουν ουσιαστικά προγράμματα στους Έλληνες που έχουν ενσωματωθεί καλά στην εδώ κοινωνία. Πρέπει να παραδεχτούμε ότι οι συμπατριώτες μας στην Αμερική και την Αυστραλία είναι πιο προικισμένοι οργανωτικά. Εκεί έχουμε έναν σχεδόν αμερικανό πρόεδρο, εδώ δεν έχουμε καν έλληνα δημοτικό σύμβουλο. Πώς συμβαίνει αυτό; Γιατί έχουμε πετύχει τόσο λίγα σε 75 χρόνια στη Γερμανία; Και πώς μπορούμε να τα καταφέρουμε καλύτερα στο μέλλον;

Σε αυτά τα ερωτήματα πρέπει να απαντήσουμε όλοι μαζί. Η δική μου προσέγγιση θα ήταν να ασχοληθούμε με τους αρχαίους Έλληνες. Ο Όμηρος, ο Σωκράτης, ο Πλάτωνας, ο Αριστοτέλης κ.λπ. Αυτό που έγραψε ο Πλάτωνας για το κράτος και τη δημοκρατία στο έργο του «Πολιτεία» όχι μόνο θα ενώσει τους Έλληνες παγκοσμίως, αλλά θα παίξει καθοριστικό ρόλο στη δημιουργία μιας παγκόσμιας κοινωνίας. Όχι ο Καρλ Μαρξ, αλλά ο Πλάτωνας θα ενώσει τους ανθρώπους όλου του κόσμου.

Στη δημοκρατία του Πλάτωνα, η κυβέρνηση θα πρέπει να εργάζεται για το καλό του λαού. Για να συμβεί αυτό, ο λαός πρέπει να είναι σε θέση να εκλέγει μια τέτοια κυβέρνηση. Θα μπορέσει ποτέ να το κάνει αυτό; Παιδεία εννοείται εδώ. Ο λαός πρέπει να μορφωθεί. Και η παιδεία δεν είναι απαραίτητη μόνο για τη δημοκρατία, αλλά για όλους τους τομείς της ζωής.

Οι αρχαίοι Έλληνες τα γνώριζαν όλα αυτά σχεδόν δυόμισι χιλιάδες χρόνια πριν και μας τα άφησαν σε γραπτή μορφή. Αν κάναμε τον κόπο να διαβάσουμε αυτά τα έργα, η δημοκρατία μας στην Ελλάδα, στην Ευρώπη και σε ολόκληρο τον κόσμο θα ήταν σε πιο ευνοϊκή θέση. Είμαι πεπεισμένος για αυτό. Και γι' αυτό εκμεταλλεύομαι κάθε ευκαιρία για να σχολιάζω τις ιδέες του Πλάτωνα για τη δημοκρατία.

<Να ψηφίζουμε και να βάλουμε έναν σταυρό στο σωστό μέρος>. Οι άνθρωποι δεν έχουν καταφέρει να το κάνουν αυτό μέχρι τώρα. Ή μόνο σε πολύ μικρό βαθμό. Διαφορετικά, το 1% του παγκόσμιου πληθυσμού δεν θα είχε σχεδόν όλο τον παγκόσμιο πλούτο.

Αλλά σύμφωνα με τον Ρίτσαρντ Ντόκινς, η εξέλιξη συνεχίζεται. Και παρόλο που πολλοί κορυφαίοι επιστήμονες δεν δίνουν σε αυτό τον άνθρωπο καμία πιθανότητα επιβίωσης και μιλούν ήδη για έναν άνθρωπο 2.0, εγώ δεν εγκαταλείπω την ελπίδα για έναν καλύτερο κόσμο με τον άνθρωπο 1.0.

Κ. Κ.

Αρκάδας και κατά Πλάτων-Κομμουνιστής

Die neuen Technologien als Chance zur Stärkung der Demokratie betrachten.

Lieber Prof. Dr. Wassilios Fthenakis,
lieber Prof. Dr. Michael Damanakis,

die ΕΕΕΔ.ΒΒ hat bereits zwei wissenschaftliche Tagungen organisiert. Bildung und Demokratie war das Thema der ersten, Künstliche Intelligenz das der zweiten. Bei der dritten Tagung werden wir das interessante Thema Genetik aus meinem eigenen Wissensbereich behandeln. Ich gehe davon aus, dass diese vier Wissensbereiche die Menschheit in Zukunft sehr stark beschäftigen werden. Die KI ist noch keine drei Jahre alt und hat trotzdem bereits die ganze Welt erobert. Die Genetik ist erst seit 2003 eine echte Wissenschaft. In dieser kurzen Zeit wurde alles Wissen über die Entstehung des Lebens und seine Entwicklung über Jahrmilliarden hinweg – die Evolution – aufgeklärt. Dieses Wissen wird tagtäglich mit neuen Erkenntnissen ergänzt und verfeinert.

Vor 3,8 Milliarden Jahren entstand das Leben. Die erste Lebensform war eine Kette aus 355 Genen.

Heute besitzt der Mensch etwa 30.000 Gene. Was seitdem in all den Milliarden Jahren passiert ist, ist in unseren Genen gespeichert und kann von Experten gelesen werden.

Ich habe gerade das neue Buch „Das große Buch der Evolution“ von Richard Dawkins fertiggelesen. Eine Tagung über Genetik ist auch eine Tagung über Evolution. Die Teilnehmer sollten gut vorbereitet sein. Deshalb schlage ich vor, das Thema „Genetik“ im nächsten Jahr zu behandeln.

In diesem Jahr möchte ich gern mit euch klären, ob die neuen Technologien uns effektivere Ansätze bieten, um einerseits die griechische Sprache und Kultur zu erlernen und andererseits die Griechen in der Diaspora zu vereinen.

Eine der größten Sorgen der griechischen Diaspora ist, dass sich ihre Kinder völlig aus dem großen griechischen Kulturkreis verabschieden. Diese Tatsache ist nicht wegzuleugnen. Nach der Integration folgt bekanntlich die Assimilation. Verlassen unsere Kinder den griechischen Kulturkreis? Und wenn ja, wie können sie trotz guter Integration den griechischen Kulturkreis nicht verlassen? Sollen sie die griechische Sprache lernen oder lieber Platon lesen? So wie es alle Nicht-Griechen tun? Können die neuen Technologien hierbei Abhilfe schaffen? Fragen über Fragen.
Fragen, die nur ihr beide, lieber Wasilis und lieber Michael, beantworten könnt.

Es geht um etwa 1,2 Millionen griechische Kinder, die überall im Ausland verstreut sind. Wenn wir eine Lösung finden, könnte diese auch auf andere Nationalitäten übertragbar sein.

Grundsätzlich möchte ich den Vorschlag unterbreiten, neue Formen der Kooperation aller Diasporagriechen zu erörtern. Der griechische Staat ist nicht in der Lage, Artikel 108 der griechischen Verfassung in die Praxis umzusetzen. Er hat selbst so viele Probleme zu lösen. Und trotz der neuen Technologien, die die Menschen näher zusammenrücken, sind wir für ihn sehr weit entfernt. Der griechische Staat sollte erst einmal sein Demokratie-Defizit, die geringe Wahlbeteiligung von 50 %, die Korruption, das Justizwesen, das Gesundheitswesen, das Bildungswesen usw. in Ordnung bringen. Dabei könnten wir Auslandsgriechen Hilfe leisten. Sobald dies gewünscht wird.

Die seit mehr als 50 Jahren bestehende Forderung der OEK nach einem Ministerium für Auslandsgriechen, die seit mehr als 20 Jahren andauernden Bemühungen um die Wiederbelebung der SAE sowie die Forderung nach Diaspora-Parlamentssitzen im griechischen Parlament wurden ignoriert. Doch am 24.02.2026 tagte in Athen der parlamentarische Ausschuss für Auslandsgriechen, und es scheint positive Entwicklungen gegeben zu haben. Meine bisherigen Erfahrungen mit dem griechischen Staat geben mir jedoch keine Hoffnung.

Wie sollen sich die Auslandsgriechen ohne eine zentrale Koordinationsstelle zusammenfinden? In Deutschland leben schätzungsweise 600.000 Menschen mit griechischen Wurzeln. Sie werden politisch hauptsächlich von der OEK vertreten. In Stuttgart sind es etwa 20.000. Wir werden von der griechischen Gemeinde vertreten. So war es zumindest früher.

Seit der Wirtschaftskrise ist das Interesse der in Deutschland lebenden Griechen, sich in einer Gemeinde zu organisieren, nahezu auf null gesunken. Die griechischen politischen Gemeinden sind, anders als die griechisch-orthodoxen Gemeinden, schlecht organisiert und verfügen über keine finanziellen Mittel, um den hier gut integrierten Griechen sinnvolle Programme anzubieten. Wir müssen akzeptieren, dass unsere Landsleute in Amerika und Australien organisatorisch begabter sind. Dort gibt es einen beinahe amerikanischen Präsidenten, hier nicht einmal einen griechischen Stadtrat. Warum ist das so? Weshalb haben wir in 75 Jahren in Deutschland so wenig erreicht? Und wie können wir in Zukunft besser werden?

Diese Fragen sollten wir gemeinsam beantworten. Mein Ansatz wäre, den Weg über die alten Griechen zu gehen. Homer, Sokrates, Platon, Aristoteles usw. Was Platon in seinem Werk „Politeia“ über den Staat und die Demokratie niedergeschrieben hat, wird nicht nur die Griechen weltweit vereinen, sondern auch bei der Schaffung einer globalen Gesellschaft eine entscheidende Rolle spielen. Nicht Karl Marx, sondern Platon wird alle Menschen weltweit vereinen.

In Platons Demokratie soll sich die Regierung für das Wohl des Volkes einsetzen. Dafür muss das Volk in der Lage sein, eine solche Regierung zu wählen. Wird es das überhaupt irgendwann können? Hier ist Bildung gemeint. Das Volk muss gebildet sein. Und Bildung ist nicht nur für die Demokratie, sondern für alle Bereiche des Lebens notwendig.

All das wussten die alten Griechen bereits vor fast zweieinhalbtausend Jahren und haben es uns in Schriftform hinterlassen. Wenn wir uns die Mühe machen würden, diese Werke zu lesen, wäre es um unsere Demokratie in Griechenland, in Europa und in der ganzen Welt gerechter bestellt. Davon bin ich überzeugt. Deshalb nutze ich jede Gelegenheit, um mit Leuten über Platons Demokratie-Ideen zu diskutieren.

„Wählen gehen und dabei das Kreuz an der richtigen Stelle machen“. Das haben die Menschen bisher nicht geschafft. Oder nur ansatzweise. Sonst hätte das oberste Prozent der Weltbevölkerung nicht fast den gesamten Weltreichtum.

Aber laut Richard Dawkins geht die Evolution weiter. Und obwohl viele hochrangige Wissenschaftler diesem Menschen keine Überlebenschance geben und bereits von einem Menschen 2.0 sprechen, gebe ich die Hoffnung auf eine bessere Welt mit dem Menschen 1.0 nicht auf.

K. K.

Arkadas und nach Platon-Kommunist